

**PROGRAM ODPADOVÉHO
HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY
NA ROKY 2016 – 2020**

Program odpadového hospodárstva obce Kúty na roky 2016 – 2020

Územné vymedzenie:	Obec
Územný plán obce schválený:	29. 9. 2004
Dátum schválenia POH:	20.6.2019
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	Áno
Vypracoval:	GEMINI GROUP

Obsah

Príhovor starostu	4
Úvod	5
1.1 Názov orgánu, ktorý program vydal	6
1.2 Sídlo orgánu, ktorý program vydal	6
1.3 Počet obyvateľov územia, pre ktorý sa program vydáva	6
1.4 Rozloha územia	6
1.5 Ekologická charakteristika územia	6
1.6 Obdobie, na ktoré sa program vydáva	8
2.1 Vznik a nakladanie s odpadmi v obci Kúty do roku 2018	8
2.2 Vznik a nakladanie s odpadmi v obci Kúty za obdobie 2010 – 2018	10
2.3 Prúdy odpadov	13
2.4 Rozmiestnenie zariadení na spracovanie odpadov vrátane úložísk dočasného uskladnenia ortuti na území obce	23
2.5 Rozmiestnenie zariadení na zneškodňovanie použitých polychlórovaných bifenylov a dekontamináciu na území obce	23
2.6 Rozmiestnenie skládok odpadov na území obce	23
2.7 Rozmiestnenie spaľovní odpadov na území obce	23
2.8 Rozmiestnenie zariadení na spoluspaľovanie odpadov na území kraja	23
4.1 Stratégia obce Kúty v oblasti odpadového hospodárstva	24
4.2 Ciele odpadového hospodárstva do roku 2020	24
4.3 Programová časť Programu odpadového hospodárstva obce Kúty	24
5.1 Spracovateľské zariadenia pre komunálne odpady	28
5.2 Zberný dvor pre komunálne odpady	28
5.3 Charakteristika existujúcich systémov zberu odpadov a posúdenie potreby budovania nových systémov zberu odpadov	29
5.4 Využitie kampaní na zvyšovanie povedomia verejnosti v oblasti nakladania s odpadmi ...	30
5.5 Územia kontaminované uzatvorenými skládkami	30
5.6 Financovanie odpadového hospodárstva v obci	31
5.7 Finančná náročnosť Programu odpadového hospodárstva obce Kúty	35
Záver	37
Zdroje	38
Zoznam použitých skratiek	39

Príhovor starostu

Vážení obyvatelia obce Kúty!

Predkladáme Vám Program odpadového hospodárstva obce Kúty na obdobie rokov 2016 – 2020, ktorý predstavuje jeden zo základných dokumentov pre rozvoj environmentálnej stránky fungovania samospráv, miest a obcí na území Slovenska.

Prostredníctvom tohto dokumentu si obec stanoví ciele v environmentálnej oblasti a určí prostriedky, použitím ktorých sa priblíži k splneniu vytýčených cieľov. Vďaka týmto prostriedkom dôjde k napredovaniu a rozvoju obce po environmentálnej stránke. Úlohou obce je predovšetkým zabezpečiť realizáciu jednotlivých opatrení a zlepšiť kvalitu životného prostredia pomocou zníženia množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov, zabezpečením triedeného zberu komunálnych odpadov a uskutočňovaním informačných kampaní zameraných na rozšírenie znalostí obyvateľov, návštevníkov a subjektov pôsobiacich v obci o odpadovom hospodárstve.

Program odpadového hospodárstva obce Kúty je spracovaný na obdobie rokov 2016 – 2020 – rovnako ako aktuálny program Trnavského kraja. Na vypracovaní POH zástupcovia obecného úradu spolupracovali s externou spoločnosťou s cieľom vytvorenia kvalitného dokumentu, ktorý bude východiskom pre stanovené programové obdobie. Verím, že naplnenie stanovených cieľov povedie k napredovaniu obce.

Ing. Branislav Vávra, starosta obce

Úvod

Program odpadového hospodárstva (ďalej aj ako „program“ alebo „POH“) je programový dokument, ktorý sa vypracúva pre určenú územnú oblasť v súlade s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva. Obsahuje analýzu súčasného stavu odpadového hospodárstva vymedzenej územnej oblasti a opatrenia, ktoré je potrebné prijať na zlepšenie prípravy na opätovné použitie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodnenie odpadu. Ďalej dokument obsahuje hodnotenie, ako bude program podporovať plnenie týchto cieľov a ustanovení zákona o odpadoch.

Aktuálne platný zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba „zákon o odpadoch“) ukladá **povinnosť vypracovať POH** každej obci, na území ktorej ročná produkcia komunálnych odpadov vrátane drobných stavebných odpadov presahuje 350 ton, alebo ktorej počet obyvateľov prevyšuje 1 000.

Podľa zákona o odpadoch je **odpadom** hnuiteľná vec alebo látka, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je povinný sa jej zbaviť.

Program odpadového hospodárstva obce Kúty bol vypracovaný v súlade so zákonom o odpadoch ako aj v súlade s Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na obdobie 2016 – 2020 a Programom odpadového hospodárstva Trnavského kraja na obdobie 2016 – 2020. Ďalej dokument vychádza z viacerých aktuálne platných legislatívnych noriem a predpisov, ktorých zoznam je uvedený v hlavnej textovej časti strategického dokumentu. Program odpadového hospodárstva obce Kúty na obdobie 2016 – 2020 bol vypracovaný spoločnosťou Gemini Group s. r. o. za výraznej pomoci zástupcov obecného úradu.

Vzhľadom na to, že POH obce sa vypracováva až po spracovaní POH kraja, dochádza k vypracovaniu POH obce až ku koncu plánovacieho obdobia (plánovacie obdobie 2016 – 2020, rok spracovania POH obce: 2019). Z tohto dôvodu POH obce Kúty vychádza nielen zo štatistických dát do roku 2015, ale aj zo štatistických dát v období rokov 2016 – 2018.

Dokument je členený na **päť hlavných častí**: Identifikačné údaje, charakteristika aktuálneho stavu odpadového hospodárstva, vyhodnotenie predchádzajúceho programu odpadového hospodárstva, záväzná časť a smerná časť. Prvá časť dokumentu obsahuje základné informácie o území obce Kúty, na čo nadväzuje druhá časť programu. V tretej časti dokumentu uvádzame vyhodnotenie plnenia predchádzajúceho programu odpadového hospodárstva obce Kúty. V záväznej časti sú vymedzené hlavné ciele a opatrenia odpadového hospodárstva obce na aktuálne obdobie. Smerná časť dokumentu uvádza zariadenia fungujúce v systéme odpadového hospodárstva v obci, informácie o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti nakladania s odpadmi a financovanie odpadového hospodárstva v obci.

V prípade, že sa samospráva bude držať svojich cieľov a opatrení zvolených v tomto strategickom dokumente, existuje vysoký predpoklad, že bude dosiahnuté efektívne fungujúce odpadové hospodárstvo **v súlade s platnými európskymi a národnými normami**.

1. Základné údaje Programu obce Kúty

1.1 Názov orgánu, ktorý program vydal

Obecný úrad Kúty

1.2 Sídlo orgánu, ktorý program vydal

Nám. Radlinského 981, 908 01 Kúty

1.3 Počet obyvateľov územia, pre ktorý sa program vydáva

4 011 obyvateľov (Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, stav ku dňu 31. 12. 2018)

1.4 Rozloha územia

27,16 km²

Obec Kúty leží v severozápadnej časti Záhorskej nížiny v tesnej blízkosti hraníc s Českou republikou. Presná zemepisná poloha je 17°01'13" východnej zemepisnej dĺžky, 48°39'35" severnej zemepisnej šírky. Z hľadiska územnosprávneho členenia Slovenska patrí obec Kúty do Trnavského samosprávneho kraja, okresu Senica.

Obec je tvorená jedným katastrálnym územím. Nadmorská výška v strede obce je 156 m n. m., v chotári 152 – 180 m n. m. Ku koncu roka 2018 mala obec 4 011 obyvateľov. Rozloha obce je 27,16 km², čo znamená, že hustota zaľudnenia obce je cca 148,68 obyv./km².

Vzdušná vzdialenosť stredú obce od okresného mesta Senica je približne 25,12 km, od krajského mesta Trnava 52,34 km a od hlavného mesta SR 57,04 km. Trojmedzie s Českom a Rakúskom leží od obce asi 8 km juhozápadne. Obec susedí na severe s obcou Brodské, na východe s obcami Čáry a Kuklov, na juhu s obcami Borský Svätý Jur a Sekule a na západe s moravskou obcou Lanžhot.

Kúty sú významnou dopravnou križovatkou. Centrom obce vedie cesta I/2 z Malaciek na Holíč, ktorú križuje cesta II/425 na Břeclav a II/500 na Senicu. Západne od obce vedie diaľnica D2 z Bratislavy do Brna. Východný okraj obce lemuje železničná trať Bratislava – Břeclav, na ktorú sa v tunajšej stanici pripájajú trate do Sudoměřic a Trnavy.

1.5 Ekologická charakteristika územia

Z hľadiska **geomorfologického členenia** sa Záhorská nížina člení na rovinatú Borskú nížinu a mierne zvlnenú Chvojickú pahorkatinu. Prírodnú hranicu medzi nimi tvorí rieka Myjava, ktorá sa po 79 kilometroch svojho toku vlieva do Moravy juhozápadne od Kútov. Kataster obce sa nachádza severne od rieky Myjavy a východne od rieky Moravy, preto má vlastne hraničnú polohu medzi týmito dvoma celkami. Povrch územia obce je rovinatý, tvoria ho prevažne mladšie treťohorné íly s nánosmi štvrtohorných riečnych uloženín, terasových štrkopieskov a viatych pieskov.

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

Väčšia časť územia obce sa rozkladá na nive rieky Myjava a nive a terasách rieky Morava, len severovýchodná časť zasahuje do Gbelského boru. Niva Myjavy a Moravy je najnižšie položenou časťou Záhorskej nížiny. Tvoria ju nánosy štvrtohorných riečnych usadenín – štrkopieskov. Gbelský bor predstavuje menšie územie pieskových dún, pričom piesok do tejto oblasti naviali silné západné vetry z povodia Moravy a Dyje po skončení poslednej doby ľadovej. Vrstvy naviateho piesku sčasti pokrývajú aj nivu Moravy a okraje nivy Myjavy.

Riečna sieť územia sa vyznačuje malým sklonom korýt Myjavy a Moravy upravených zásahmi človeka. Jej hustota zodpovedá nízkemu ročnému úhrnu zrážok, ktorý sa pohybuje od 600 do 650 milimetrov. Okrem vyššie uvedených riek v južnej časti katastra obce preteká Čársky potok. Dôkazom vodohospodárskej činnosti človeka je Maloleváarsky kanál, ktorý vedie v západnej časti súbežne s korytom Moravy. Pri ťažbe štrkov a pieskov vznikli vodné nádrže (miestne názvy Drahy, U Janičkov), ktoré sa postupne revitalizujú a začleňujú do krajiny.

Čo sa týka **klimatických pomerov**, priemernou ročnou teplotou sa obec zaraďuje do teplej oblasti, množstvom zrážok patrí do mierne suchej oblasti. Priemerná ročná teplota sa pohybuje okolo 9,5 °C. Priemerný ročný úhrn zrážok býva okolo 600 mm.

Z hľadiska **typov pôd** sa na území obce vyskytujú hnedé lesné, mačínové, lužné a nivné pôdy. Zalesnená je len západná časť obce. Pôdne pomery na tomto relatívne malom území možno opísať slovom pestré. V južnej časti na nive Myjavy, kde bývajú alebo v minulosti bývali časté záplavy, nájdeme úzke pruhy nivných pôd. Ďalej od riek, najmä pri Morave, kde záplavy bývali zriedkavejšie alebo úpravou korýt k nim už vôbec nedochádza, ale hladina podzemnej vody je vysoká, sa šíria lužné pôdy. Spĺňajú kritériá veľmi úrodných pôd. Na naviatych pieskoch vznikli menej úrodné mačínové pôdy.

Rozdiely v rozmiestnení **rastlinstva** súvisia s rôznorodosťou geologického podkladu, pôdy a výšky hladiny podzemnej vody. Vlhké časti nivy Moravy a Myjavy sú porastené mäkkými lužnými lesmi s hojným výskytom vrúb a topoľov (vrba biela, topoľ biely, topoľ čierny, topoľ sivý), ku ktorým pristupuje v nezaplavovaných častiach brest a jaseň (jaseň štíhly, jaseň úzkolistý), na suchších stanovištiach lipa malolistá a hrab obyčajný. Pre lužné lesy je typické výrazné odlíšenie stromového poschodia od krovinatého. Dominujú v nich rýchlo sa šíriace vlhkomilné byliny chrastnica trstovitá, žihlava dvojdomá, stavikrv riedkokvetý, stavikrv pieprový, ostružina ožina, lipnica pospolitá, netýkavka nedotklivá, bleduľa letná. Vodné plochy zarastajú leknom bielym, leknou žltou, šípokou vodnou, kotvicou plávajúcou. Viate piesky pokrývajú porasty borovice, ktoré nahradili pôvodné dubové lesy. Dub letný sa však sporadicky vyskytuje. Podrast v presvetlených borovicových lesoch tvoria chudobné trávne spoločenstvá s lesostepnými, prípadne stepnými prvkami. K suchomilným bylinám v nich patrila slanimilka piesočná, klinček neskorý.

Živočíšstvo v lúčnych častiach chotára a na okrajoch polí tvoria zajac poľný, syseľ obyčajný, chrček roľný, hraboš poľný, potkan obyčajný, myš domová, liška, kuna obyčajná, jarabica poľná, bažant. Typické pre toto územie je vodné vtáctvo – sliepočka zelenonohá, kačica divá, v lete volavky, bociany. Je tu chránené hniezdište husi divej. V okolí vodných tokov nájdeme veľa obojživelníkov – mlokov, žiab, vo vodných tokoch vodný hmyz a ryby (pstruh, kapor, belica, zubáč, ostriež). Celé územie sa vyznačuje bohatstvom druhov hmyzu.

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

V katastri obce Kúty sa nachádza územie európskeho významu so zvýšenou ochranou: Chránená krajinná oblasť Záhorie s chránenými rastlinami a živočíchmi. V obci sa ďalej nachádzajú tieto pamiatky: Súsošie sv. Cyrila a Metoda, socha sv. Vendelína, rímskokatolícky kostol sv. Jozefa, pomník Dr. Andreja Radlinského, pomníky padlých v 1. a 2. svetovej vojne, kútska fara, zvonica, kamenný kríž pred zvonickou, socha sv. Floriána, socha sv. Jána Nepomuckého, socha sv. Trojice, kaplnka sv. Anny, súsošie Panna Mária a sv. Ján pod krížom, majerská stodola z obdobia panovania Márie Terézie.

1.6 Obdobie, na ktoré sa program vydáva

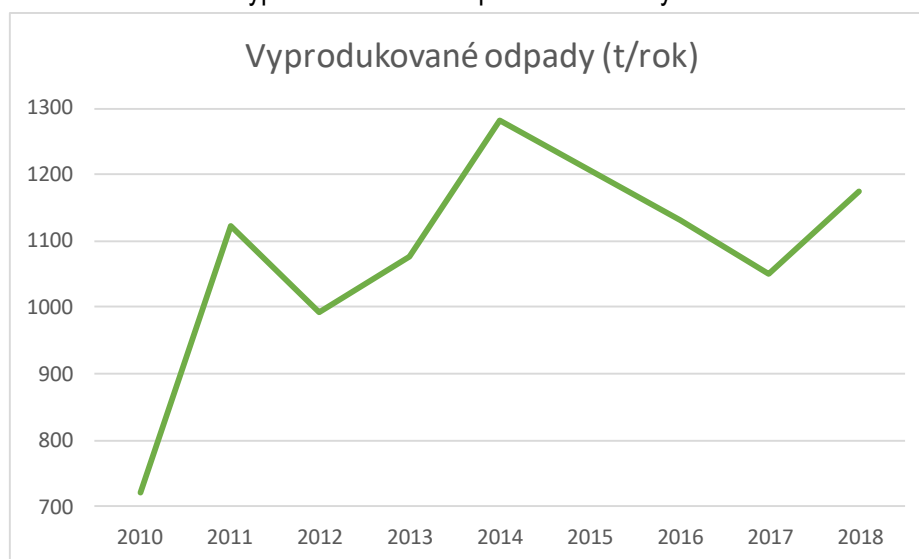
Program odpadového hospodárstva obce Kúty sa vydáva na roky **2016 – 2020, t. j. na obdobie 5 rokov** a predstavuje koncepčný dokument odpadového hospodárstva v obci Kúty pre toto obdobie. Program odpadového hospodárstva obce Kúty je spracovaný na rovnaké obdobie ako aktuálny program Trnavského kraja. Vzhľadom na to, že sa najskôr spracovávajú krajské POH a až následne POH na úrovni samospráv, je POH obce Kúty vypracované až v roku 2019. Preto v časti venovanej analýze štatistických dát nesledujeme iba obdobie pred r. 2016, ale celé obdobie do schválenia aktuálneho POH (t. j. až po rok 2018).

2. Charakteristika aktuálneho stavu odpadového hospodárstva

2.1 Vznik a nakladanie s odpadmi v obci Kúty do roku 2018

V roku 2018 vyprodukovali obyvatelia obce Kúty **1 174,48 ton odpadu**. V roku 2015 (posledný rok pred začiatkom aktuálneho programového obdobia) to bolo 1 206,04 ton, v roku 2010 celkovo 720,51 ton odpadu. Z celkového množstva vyprodukovaného odpadu možno vypočítať, že **priemerná produkcia odpadu na jedného obyvateľa za rok 2018 bola 292,81 kg**. Cieľom samosprávy by malo byť: 1/ predchádzať vzniku odpadov, 2/ vzniknuté odpady v čo najväčšej možnej miere triediť a pripravovať na opätovné použitie. Vývoj množstva vyprodukovaného odpadu na území obce v uplynulých rokoch zachytáva graf č. 1.

Graf č. 1 Množstvo vyprodukovaného odpadu v obci Kúty v období 2010 – 2018

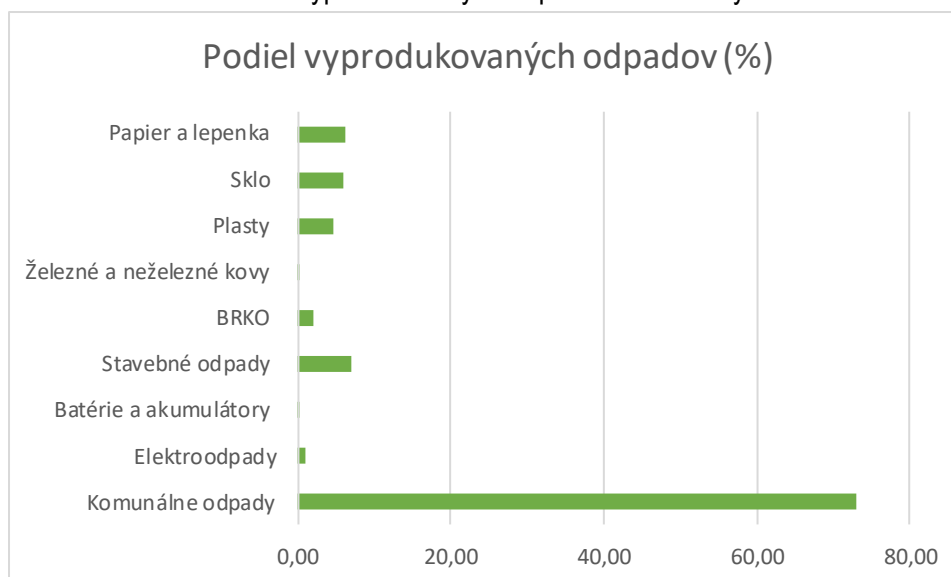

Zdroj: Interná evidencia OÚ

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

Na grafe č. 2 vidíme, že najväčší podiel na celkovom množstve vyprodukovaných odpadov v roku 2018 mali komunálne odpady (858,05 ton). Ďalšou veľkou vytriedenou skupinou boli stavebné odpady (81,95 ton), odpad z papiera a lepenky (73 ton), sklo (70,8 ton), plasty (54,21 ton), biologicky rozložiteľné komunálne odpady (23 ton) a elektroodpady (12,91 ton). Vytriedených bolo tiež 0,54 ton železných a neželezných kovov a 0,02 ton batérií a akumulátorov.

Graf č. 2 Zloženie vyprodukovaných odpadov v obci Kúty v roku 2018

Zdroj: Interná evidencia OÚ

Spôsob nakladania s odpadmi vyprodukovanými v obci Kúty zachytáva Tabuľka č. 1, kde uvádzame porovnanie spôsobu nakladania s odpadmi posledný rok pred začiatkom aktuálneho programového obdobia (2015) a najnovšie dostupné údaje za rok 2018.

Tabuľka č. 1 Spôsob nakladania s vyprodukovanými odpadmi – porovnanie rokov 2015 a 2018

Spôsob nakladania	2015		2018	
	t/r	%	t/r	%
01 – Zhodnocovanie materiálové	11,80	0,99	234,48	19,96
02 – Zhodnocovanie energetické	0,00	0,00	0,00	0,00
03 – Zhodnocovanie ostatné	0,04	0,00	0,00	0,00
04 – Zneškodňovanie skládkovaním	1 072,10	88,89	940,00	80,04
05 – Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	0,00	0,00	0,00	0,00
06 – Zneškodňovanie ostatné	122,10	10,12	0,00	0,00
07 – Iný spôsob	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	1 206,04	100	1 174,48	100

Zdroj: Interná evidencia OÚ

Ako je zrejmé z tabuľky, **najviac odpadov (88,89 % z celkového množstva) v roku 2015 bolo zneškodnených skládkovaním.** Tento spôsob sa použil pri nakladaní s komunálnymi odpadmi. Druhým najvyužívanejším spôsobom nakladania s vyprodukovanými odpadmi v obci bolo

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

„Zneškodňovanie ostatné“. Takýmto spôsobom sa naložilo s odpadovými pneumatikami, plastmi, sklom, papierom a lepenkou. Elektroodpady boli zhodnotené materiálovo, batérie a akumulátory boli zhodnotené inak.

V roku 2018 bolo skládkovaním zneškodnených 80,04 % z celkového množstva odpadu. Išlo konkrétne o komunálne odpady a stavebné odpady. Biologicky rozložiteľný odpad, elektroodpad, batérie a akumulátory, železné a neželezné kovy, plasty, sklo, papier a lepenka boli zhodnotené materiálovo. V uplynulom období teda môžeme pozorovať **rastúcu mieru separácie odpadu** a taktiež zmenu v spôsobe nakladania s odpadom – **prechod k materiálovému zhodnocovaniu**.

Keďže cieľom obce je čo najväčší podiel vyprodukovaných odpadov vytriediť a pripraviť na opätovné použitie, v nasledujúcej časti textu uvádzame zoznam spoločností, ktoré sa zaoberajú zhodnocovaním odpadov v okrese Senica.

Tabuľka č. 2 Zoznam zariadení na zhodnocovanie odpadov v okrese Senica

Prevádzkovateľ	IČO	Prevádzka	Odpady	R-kódy
BTT, s.r.o., Hrušovská 15, 821 07 Bratislava	35944382	Cerová	kaly, popol, emulzie, zemina, drevo, ropné látky a pod.	R5
BTT, s.r.o., Hrušovská 15, 821 07 Bratislava	35944382	Cerová	kaly, popol, emulzie, zemina, drevo, BRO a pod.	R3
BIONERGY, a.s., Prešovská 48, 826 09 Bratislava	45322317	Senica	kaly v ČOV	R3
STRABAG, s.r.o., Mlynské Nivy 61/A, 825 18 Bratislava	17317282	Moravský Svätý Ján	bitúmenové zmesi	R5, R13
UNISTAV spol. s r.o., Priemyselná 279, 905 01 Senica	31409539	Senica	stavebný odpad	R12, R13
Technické služby Senica, a.s., Železničná 465, 905 01 Senica	36228443	Senica	BRO	R3
Technické služby Senica, a.s., Železničná 465, 905 01 Senica	36228443	Senica	papier, plasty, kovy	R12, R13
KOVOŠTROT VAŠIN, s.r.o., Lachmanova 350/72, 908 43 Čáry	46440801	Čáry	staré vozidlá	R12, R13
Zberné suroviny Žilina, a.s., Kragujevská 3, 010 01 Žilina	50634518	Senica	papier, plasty, kovy	R12, R13
HERMET, spol. s r.o., Priemyselná 274, 905 01 Senica	00588851	Šajdíkove Humence	drevo, BRO	R12
RECYCLING SENICA, s.r.o., Priemyselná 278, 905 01 Senica	36757411	Senica	papier, plasty	R12, R13

Zdroj: POH Trnavského kraja 2016 – 2020

2.2 Vznik a nakladanie s odpadmi v obci Kúty za obdobie 2010 – 2018

Podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov, o spôsobe triedeného zberu jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, o spôsobe

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

nakladania s drobnými stavebnými odpadmi ako aj o miestach určených na ukladanie týchto odpadov v obci Kúty upravuje **Všeobecné záväzné nariadenie č. 2/2016 o odpadoch**.

Poskytovateľom údajov potrebných na analýzu vzniku a nakladania s odpadmi bol Obecný úrad Kúty, ktorý vedie evidenciu o vyprodukovaných odpadoch na území samosprávy. Jednotlivé spôsoby nakladania s odpadmi boli vyhodnocované podľa činností zhodnocovania odpadov definovaných v prílohe č. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Medzi činnosti zhodnocovania patria:

- R01 Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom,
- R02 Spätné získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel,
- R03 Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré sa nepoužívajú ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov),
- R04 Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín,
- R05 Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov,
- R06 Regenerácia kyselín a zásad,
- R07 Spätné získavanie komponentov používaných pri odstraňovaní znečistenia,
- R08 Spätné získavanie komponentov z katalyzátorov,
- R09 Prečisťovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie,
- R10 Úprava pôdy na účel dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo na zlepšenie životného prostredia,
- R11 Využitie odpadov vzniknutých pri činnostiach R1 až R10,
- R12 Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11,
- R13 Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku).

Medzi činnosti zneškodňovania patria:

- D01 Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov),
- D02 Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde atď.),
- D03 Hĺbková injektáž (napr. injektáž čerpatelných odpadov do vrtov, soľných baní alebo prirodzených úložísk atď.),
- D04 Ukladanie do povrchových nádrží (napr. umiestnenie kvapalných alebo kalových odpadov do jám, rybníkov alebo lagún atď.),
- D05 Špeciálne vybudované skládky odpadov (napr. umiestnenie do samostatných buniek s povrchovou úpravou stien, ktoré sú zakryté a izolované jedna od druhej a od životného prostredia atď.),
- D06 Vypúšťanie a vhadzovanie do vodného recipienta okrem morí a oceánov,
- D07 Vypúšťanie a vhadzovanie do morí a oceánov vrátane uloženia na morské dno,
- D08 Biologická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12,

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

- D09 Fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12 (napr. odparovanie, sušenie, kalcinácia atď.),
- D10 Spaľovanie na pevnine,
- D11 Spaľovanie na mori,
- D12 Trvalé uloženie (napr. umiestnenie kontajnerov v baniach atď.),
- D13 Zmiešavanie alebo miešanie pred použitím niektorej z činností D1 až D12,
- D14 Uloženie do ďalších obalov pred použitím niektorej z činností D1 až D12,
- D15 Skladovanie pred použitím niektorej z činností D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku).

Pre zjednodušenie boli jednotlivé činnosti nakladania s odpadmi zaradené do siedmich skupín nasledovne:

Tabuľka č. 3 Skupiny nakladania s odpadmi

Skupina nakladania	Kód nakladania
01 – zhodnocovania materiálové	R02, R03, R04, R05, R06, R07, R08, R09, R11, R12
02 – zhodnocovania energetické	R01
03 – zhodnocovanie ostatné	R10, R13
04 – zneškodňovanie skládkovaním	D01, D03, D05, D12
05 – zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	D10
06 – zneškodňovanie ostatné	D02, D04, D08, D09, D13, D14, D15
07 – iný spôsob nakladania	DO*, O**, Z***

Zdroj: Zákon o odpadoch

*DO – odovzdanie odpadu na využitie v domácnosti

**O – odovzdanie odpadu inému subjektu na ďalšiu úpravu alebo zhodnotenie

***Z – zhromažďovanie odpadov je dočasné uloženie pred ďalším nakladaním s nimi

Analýza vzniku a nakladania s odpadmi je vykonaná pre horizont rokov 2011 – 2018, čím sa pokrýva obdobie absentujúceho predchádzajúceho POH obce a taktiež aktuálne obdobie.

Najviac odpadu za sledované obdobie sa v obci Kúty vyprodukovalo v roku 2014 (1 280,34 ton). Odvtedy sa množstvo vyprodukovaného odpadu každoročne znižovalo, až v roku 2018 zaznamenala obec medziročný nárast v produkcii odpadov.

Tabuľka č. 4 Vznik odpadov v obci Kúty v období 2011 – 2018

Katégoria odpadu	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ostatné odpady	1122,74	991,66	1076,20	1280,34	1206,04	1130,27	1050,75	1174,48

Zdroj: Interná evidencia OÚ

Dlhodobým negatívnym trendom nakladania s odpadmi je ich zneškodňovanie činnosťou skládkovania. Od roku 2014 sa síce v obci Kúty znížilo množstvo odpadov zneškodňovaných

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

skládkovaním o 5,34 p. b., ale podiel zneškodňovania odpadov skládkovaním je stále veľmi vysoký. Materiálové zhodnotenie odpadov zaznamenalo značný nárast – z 13,23 % v roku 2014 na 19,96 % v roku 2018 (zvýšenie o 6,73 % v priebehu posledných 5 rokov). Iný spôsob nakladania s odpadmi sa v obci v posledných 3 rokoch nevyužíval.

Tabuľka č. 5 Spôsob nakladania s odpadmi v obci Kúty v období 2011 – 2018 (údaje sú v %)

Spôsob nakladania v %	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
01 – Zhodnocovanie materiálové	0,00	0,00	0,00	13,23	0,99	18,05	19,92	19,96
02 – Zhodnocovanie energetické	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03 – Zhodnocovanie ostatné	0,00	0,00	0,00	1,39	0,00	0,00	0,00	0,00
04 – Zneškodňovanie skládkovaním	0,00	0,00	0,00	85,38	88,89	81,95	80,08	80,04
05 – Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
06 – Zneškodňovanie ostatné	0,00	0,00	0,00	0,00	10,12	0,00	0,00	0,00
07 – Iný spôsob	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Interná evidencia OÚ

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch definuje pojem „rozšírená zodpovednosť výrobcov“. Ide o súhrn povinností výrobcu vyhradeného výrobku, vzťahujúcich sa na výrobok počas všetkých fáz jeho životného cyklu, ktorých cieľom je predchádzanie vzniku odpadu z vyhradeného výrobu a posilnenie opätovného použitia, recyklácie alebo iného zhodnotenia tohto prúdu odpadu. Výrobcom vyhradeného výrobku sa rozumie výrobca elektrozariadenia, výrobca batérií a akumulátorov, výrobca obalov, výrobca vozidiel, výrobca pneumatík a výrobca neobalového výrobku.

2.3 Prúdy odpadov

2.3.1 Komunálne odpady

Komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činností právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa; za odpady z domácností sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chát, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk. Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce a ďalšej zelene na pozemkoch fyzických osôb.

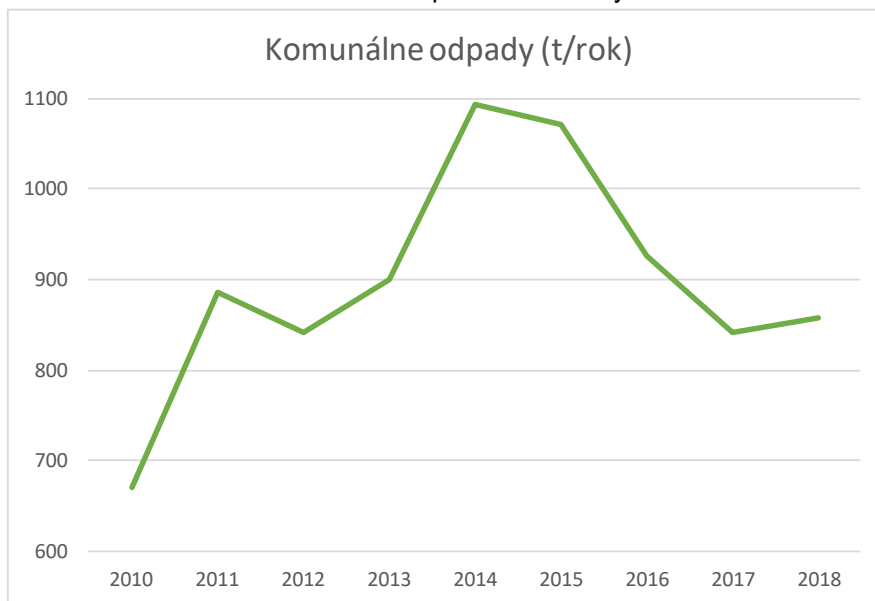
Do roku 2014 môžeme sledovať takmer každoročný nárast množstva vyprodukovaného komunálneho odpadu v obci Kúty. Práve **v roku 2014 množstvo vyprodukovaného KO dosiahlo maximum** (1 093,21 ton). Po tomto roku sa obci darí znižovať ročnú produkciu KO. Výnimkou bol rok 2018, kedy množstvo vyprodukovaného KO opätovne medziročne mierne vzrástlo (z 841,46 ton v roku

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

2017 na 858,05 ton). **Zber komunálneho odpadu** v obci zabezpečuje dodávateľská firma VPP servis, s.r.o. Holíč. Odpad je odvázaný na skládku Holíč – Bresty, kde je zneškodňovaný skládkovaním (činnosť D1).

Vývoj množstva vyprodukovaného komunálneho odpadu v období 2010 – 2018 v obci Kúty zachytáva graf č. 3.

Graf č. 3 Produkcia komunálneho odpadu v obci Kúty v období 2010 – 2018

Zdroj: Interná evidencia OÚ

Na území celej Slovenskej republiky je **povinnosť zaviesť triedený zber komunálnych odpadov** ustanovená už od roku 2004 s prechodným obdobím do roku 2010.

Podľa § 81 ods. 7 Zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch **obec je povinná zabezpečiť** zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho na jej území na účely jeho zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade s platným zákonom o odpadoch vrátane zberných nádob. Obec má okrem toho povinnosť zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností a biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov. Za nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom a reštauračným odpadom zodpovedá prevádzkovateľ kuchyne (§ 83 zákona). Ďalej zákon ustanovuje povinnosť zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plast, kovy a sklo najmenej v rozsahu vyplývajúcom z požiadaviek ustanovených na triedený zber komunálnych odpadov. Obec je ďalej povinná umožniť výrobcovi vyhradených výrobkov na ich náklady zaviesť a prevádzkovať systém oddeleného zberu vyhradených výrobkov. Medzi povinnosťmi obce ďalej patrí aj zabezpečenie podľa potreby, avšak najmenej dvakrát do roka, zber a prepravu objemných odpadov a oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia.

V obci Kúty je zavedený **množstvom zber zmesového komunálneho odpadu**. V systéme zberu zmesového komunálneho odpadu obce sú určené nasledovné zberné nádoby:

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

- **120 l plastové nádoby** označené nálepkou obce; jedna nádoba je určená pre maximálne 4 fyzické osoby žijúce v jednom rodinnom dome alebo v jednom byte v bytovom dome,
- **240 l plastové nádoby** označené nálepkou obce,
- **120 l plastové vrecia s logom zberovej spoločnosti**, určené na použitie v mimoriadnych prípadoch, ak nepostačuje zvolený typ zbernej nádoby.

Zberné nádoby sa vyvážajú v intervale **1 x mesačne alebo 2 x mesačne** v deň určený v harmonograme zberu. Harmonogram zberu je dostupný na internetovej stránke obce a v tlačenej podobe na obecnom úrade. O každej zmene v harmonograme zberu odpadov bude dodávateľ služby zberu odpadov obyvateľov vopred informovať.

Náklady na obstaranie zberných nádob sú súčasťou miestneho poplatku za komunálne odpady. Právo na bezplatnú výmenu poškodenej zbernej nádoby má platiteľ miestneho poplatku za komunálne odpady, ktorý má uhradenú splatnú časť miestneho poplatku za komunálne odpady, má trvalý alebo prechodný pobyt na mieste dodania zbernej nádoby a od poslednej výmeny zbernej nádoby neuplynula doba kratšia ako 6 rokov. V ostatných prípadoch je platiteľ miestneho poplatku za komunálne odpady povinný zabezpečiť si zbernú nádobu na vlastné náklady u dodávateľa služby zberu odpadu. Obstaranie novej nádoby na vlastné náklady je platiteľ miestneho poplatku za komunálne odpady povinný nahlásiť na obecnom úrade a vyzdvihnúť si nálepku obce na označenie nádoby.

Na základe požiadaviek rámcovej smernice o odpade v súvislosti s cieľom dosiahnuť do roku 2020 úroveň recyklácie komunálnych odpadov 50 % je potrebné vytvoriť **účinný systém triedeného zberu** minimálne pre nasledovné druhy komunálnych odpadov: Papier a lepenka, sklo, plasty, kovy, biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, biologicky rozložiteľný kuchynský odpad, jedlé oleje a tuky, drevo, elektroodpad, použité batérie a akumulátory, textil a šatstvo. Pre účely sledovania trendov triedeného zberu sú jednotlivé druhy odpadov zaradené do 5 prúdov: „Klasické zložky“ triedeného zberu (papier, plasty, sklo, kovy), biologicky rozložiteľné komunálne odpady (odpady zo záhrad, kuchynské odpady, jedlé oleje a tuky a drevo), elektroodpad, použité batérie a akumulátory, šatstvo a textil.

2.3.2 *Biologicky rozložiteľný odpad (BRO)*

Biologicky rozložiteľné odpady sú odpady, ktoré majú spoločnú vlastnosť – sú rozložiteľné živými organizmami. Všetky biologicky rozložiteľné odpady sú kategórie O, teda nevykazujú nebezpečné vlastnosti. Medzi tieto odpady sa zaraďujú odpady z poľnohospodárstva, priemyslu (predovšetkým potravinárskeho) a časť komunálnych odpadov.

Biologicky rozložiteľné odpady vznikajú vo veľkých množstvách, čo predstavuje veľkú záťaž životného prostredia. Preto je veľmi dôležité zabezpečiť zhodnocovanie BRO, pričom najefektívnejším spôsobom využitia BRO je kompostovanie a splyňovanie. Niektoré odpady sa môžu aplikovať priamo na poľnohospodárske alebo lesné pôdy ako hnojivo.

Biologicky rozložiteľné odpady vznikajú nielen v komunálnej sfére, ale aj v priemyselnej. Všetky BRO vhodné na kompostovanie sú kategórie O – ostatný odpad. Rozmanitosť zdrojov BRO poskytuje

široké možnosti individuálneho prístupu k nakladaniu s týmto odpadom na miestnej i regionálnej úrovni v závislosti od výskytu jednotlivých druhov a množstiev BRO a charakteru osídlenia a obecnej zástavby.

Biologicky rozložiteľné odpady sú všetky druhy biologicky rozložiteľných odpadov, ktoré je možné zaradiť do skupiny 20 Komunálne odpady podľa Katalógu odpadov. Medzi triedené zložky biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zaraďujeme podľa Katalógu odpadov a Stratégie obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov **nasledovné druhy** komunálnych odpadov:

- papier a lepenka (vrátane obalov z papiera a lepenky),
- biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad,
- jedlé oleje a tuky,
- drevo (vrátane obalov z dreva),
- „zelený“ biologicky rozložiteľný odpad,
- odpady z trhovísk.

Biologicky rozložiteľné odpady, ktoré tvoria významnú časť celkovo vzniknutých odpadov, je potrebné rozdeliť na dve základné skupiny – **komunálne biologicky rozložiteľné odpady** a biologicky rozložiteľné odpady, ktoré nespĺňajú definíciu komunálnych odpadov, ale spĺňajú definíciu biologicky rozložiteľných odpadov – **priemyselné biologicky rozložiteľné odpady**.

Biologicky rozložiteľný komunálny odpad predstavuje najväčšiu zložku komunálnych odpadov a zároveň je svojím charakterom najviac sledovanou zložkou z pohľadu obmedzovania jeho skládkovania. Dlhoročným sledovaním štatistických ukazovateľov triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v SR možno konštatovať jeho pozitívny trend. Podobne ako pri ostatných triedených zložkách komunálneho odpadu bude potrebné efektívnosť triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov výrazne intenzifikovať, a to najmä za účelom dosiahnutia cieľov v oblasti znižovania množstva biologicky rozložiteľných odpadov zneškodňovaných skládkovaním.

Okrem odpadov, ktoré spĺňajú definíciu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, sú v Katalógu odpadov druhy, ktoré napriek tomu, že ich nie je možné zaradiť ako samostatné biologicky rozložiteľné odpady, obsahujú vysoký podiel biologicky rozložiteľných odpadov, resp. organickej zložky a v zmysle cieľov smernice o skládkach odpadu je potrebné obmedzenie ich skládkovania.

Zber biologicky rozložiteľného odpadu (zeleného odpadu) sa v obci Kúty realizuje formou **kalendárového zberu spravidla 2 x ročne na jar a na jeseň** odvozom spreď nehnuteľností producentov tohto druhu odpadov. Pre zber biologicky rozložiteľného odpadu platia tieto **podmienky**:

- odpad je možné vyložiť najneskôr do 07:00 hod. dňa určeného na zber biologicky rozložiteľného odpadu, najskôr však jeden deň vopred, v ostatné dni je takýto odpad zakázané vykladať,
- konáre je potrebné popáliť na dĺžku maximálne 1,5 m a maximálnu hrúbku 20 cm,
- konáre, prútie a pod. je potrebné pevne zviazať
- trávu a lístie je možné uložiť do vrec.

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

Fyzické osoby s trvalým alebo prechodným pobytom na území obce a vlastníci nehnuteľností v katastrálnom území obce s trvalým pobytom mimo obce, ktorí sú platiteľmi miestneho poplatku za komunálne odpady na území obce môžu odovzdať biologicky rozložiteľné odpady v primeranom množstve aj na zbernom mieste.

Z biologicky rozložiteľných odpadov obec Kúty za sledované obdobie eviduje produkciu papiera a lepenky (73 ton za rok 2018), produkciu jedlých olejov a tukov (0,374 ton za rok 2018) a produkciu zeleného odpadu (23 ton za rok 2018). Zber papiera, lepenky a zeleného odpadu zabezpečuje firma VPP servis, s.r.o. Holíč. Následne dochádza k **materiálovému zhodnoteniu odpadu** (činnosť R11). Zber jedlých olejov a tukov zabezpečuje firma Ladisco s.r.o.

2.3.3 *Odpadové oleje*

Odpadové oleje sú podľa zákona o odpadoch a nového zákona o odpadoch všetky minerálne mazacie oleje, syntetické mazacie oleje alebo priemyselné oleje, ktoré už nie sú vhodné na použitie, na ktoré boli pôvodne určené, a to najmä použité mazacie oleje zo spaľovacích motorov, prevodové oleje, mazacie oleje, oleje pre turbíny a hydraulické oleje.

Obec Kúty **neviduje produkciu odpadových olejov na svojom území.**

2.3.4 *Elektroodpady*

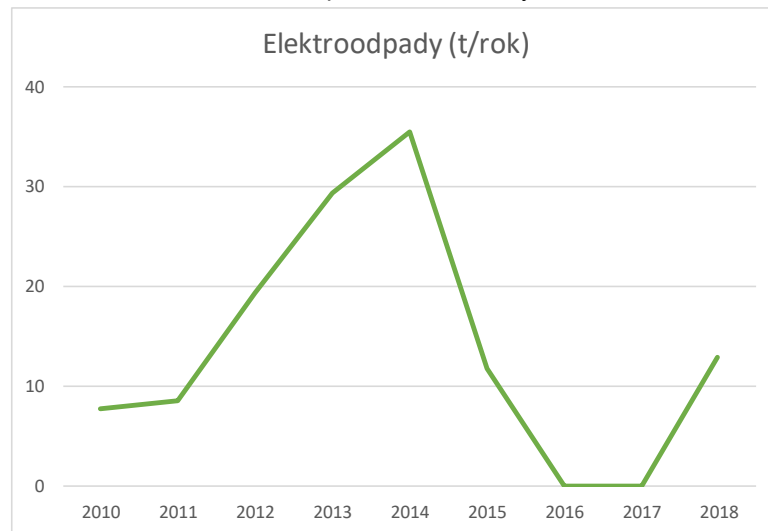
Odpady z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) sú odpadovou komoditou, ktorá je zaujímavá najmä z pohľadu druhotných surovín a ide o komoditu, pri ktorej sa systematicky budovali a budujú kapacity na zabezpečenie efektívneho triedeného zberu. Spolupráca obcí, výrobcov elektrozariadení používaných v domácnosti združených v kolektívnych organizáciách a MŽP SR je korektná a veľmi flexibilná. Z pohľadu plnenia cieľov stanovených Smernicou Európskeho Parlamentu a Rady 2011/96/EC, MŽP SR sleduje a vyhodnocuje plnenie cieľa zberu elektroodpadov z domácnosti na úrovni 4 kg/občana a plnenie miery zhodnotenia a miery recyklácie pre jednotlivé kategórie.

Zber vyradených elektrických a elektronických zariadení, ktoré nie sú nebezpečným odpadom, je zabezpečený na zbernom mieste formou **kalendárového zberu**. Podrobnejšie podmienky zberu a termín zberu oznamuje obec vopred na svojej webovej stránke a v miestnom rozhlase.

Zo zberného miesta v obci Kúty elektroodpady odoberá spoločnosť Enviropol SK s.r.o. Zozbieraný elektroodpad je **zhodnotený materiálovo**, presnejšie spôsobom R4 – Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín.

Produkciu elektroodpadov v obci Kúty v období 2010 – 2018 zachytáva nasledovný graf.

Graf č. 4 Produkcia elektroodpadov v obci Kúty v období 2010 – 2018

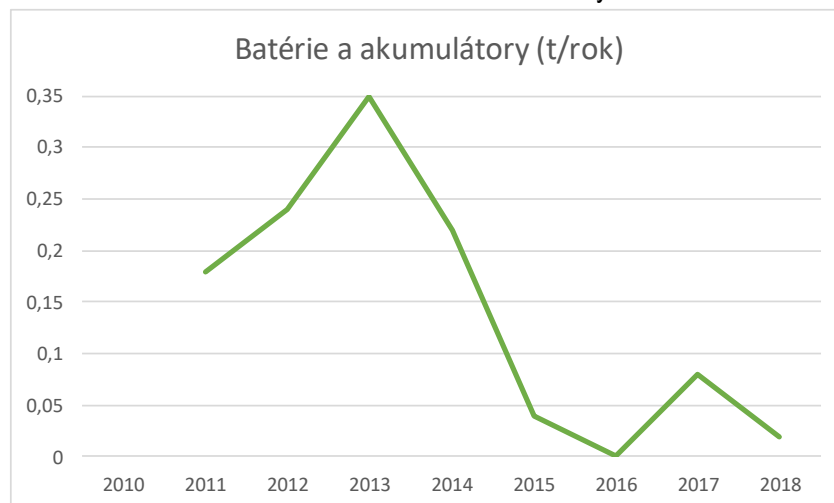

Zdroj: Interná evidencia OÚ

2.3.5 Batérie a akumulátory

Zber batérií a akumulátorov v obci Kúty zabezpečuje spoločnosť Enviropol SK s.r.o. Množstvo vytriedeného odpadu tohto typu od roku 2013 výrazne kleslo. Je otázkou, či obyvatelia obce tento typ zariadení používajú menej alebo len znížili mieru jeho separácie. V posledných 2 rokoch sa zmenil spôsob spracovania batérií a akumulátorov zo „Zhodnocovanie ostatné“ – činnosť R13 (r. 2014 a 2015) na materiálové zhodnotenie – činnosť R4 (r. 2017 a 2018).

Graf č. 5 Produkcia batérií a akumulátorov v obci Kúty v období 2010 – 2018

Zdroj: Interná evidencia OÚ

2.3.6 Staré vozidlá

Vozidlom podľa zákona o odpadoch je vozidlo kategórie M1 alebo N1, ako aj trojkolesové motorové vozidlo okrem motorových trojkoliek. Starým vozidlom je vozidlo, ktoré sa stalo odpadom.

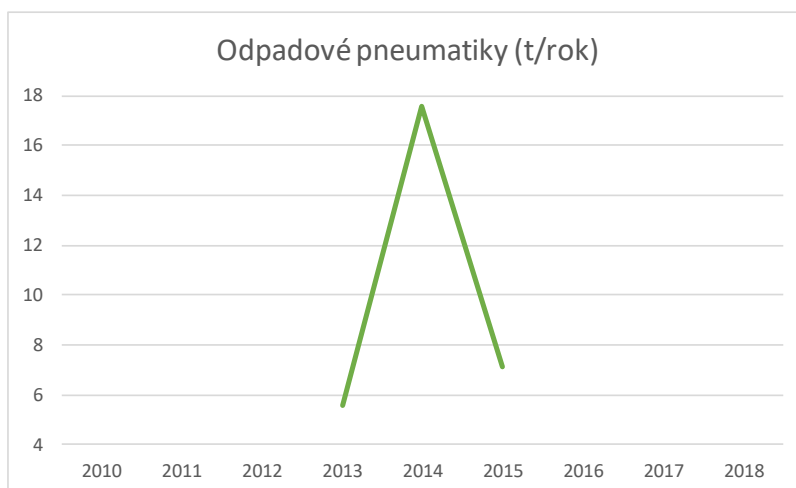
Obec Kúty **neviduje** žiadnu produkciu odpadu v podobe starých vozidiel za sledované obdobie.

2.3.7 Odpadové pneumatiky

Monitorovanie odpadových pneumatík ako zložky komunálneho odpadu bolo v SR po prvýkrát vykonané v roku 2013, kedy bolo zistených cca 2,2 tis. ton odpadových pneumatík.

Obec Kúty v uplynulých 3 rokoch neviduje produkciu tohto typu odpadu. Posledný údaj z roku 2015 hovorí o 7,13 tonách odpadových pneumatík, ktoré boli zneškodnené činnosťou D15. Odpadové pneumatiky odoberá pneuservis Ján Valachovič VAPA.

Graf č. 6 Produkcia odpadových pneumatík v obci Kúty v období 2010 – 2018

Zdroj: Interná evidencia OÚ

2.3.8 Stavebný odpad a stavebný odpad z recyklácie

Stavebné odpady a odpady z demolácií sú odpady, ktoré vznikajú v dôsledku uskutočňovania stavebných prác, zabezpečovacích prác, ako aj prác vykonávaných pri údržbe stavieb, pri úprave stavieb alebo odstraňovaní stavieb. Kvantitatívne sú stavebné odpady a odpady z demolácií najväčším prúdom odpadov. V podmienkach SR najväčší podiel na vzniku stavebných odpadov a odpadov z demolácií má výkopová zemina.

V roku 2018 bolo v obci vytriedených **81,95 ton** stavebných odpadov. Zber stavebného odpadu v obci Kúty zabezpečuje VPP servis, s.r.o. Holíč. Odpad je **zneškodňovaný skládkovaním**, činnosťou D1.

2.3.9 Obaly

Obaly a odpady z obalov tvoria neoddeliteľnú súčasť spotrebiteľskej produkcie. Do tejto kategórie podľa Katalógu odpadov patria: Odpadové obaly, absorbenty, handry na čistenie, filtračný materiál a ochranné odevy, obaly z papiera a lepenky, obaly z plastov, obaly z dreva, obaly z kovu, kompozitné obaly, zmiešané obaly, obaly zo skla, obaly z textilu, obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami, kovové obaly obsahujúce nebezpečný tuhý pórovitý základný materiál vrátane prázdnych tlakových nádob.

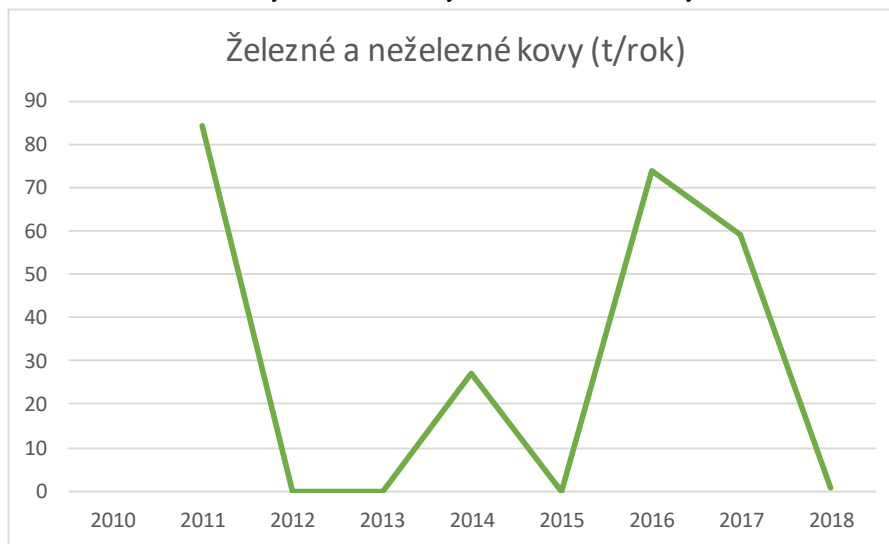
Zber obalov podľa aktuálne platného zákona o odpadoch **spadá do kompetencie výrobcov**. Obec Kúty v súčasnosti **nevedie evidenciu o odpadoch z obalov**.

2.3.10 Železné a neželezné kovy

Odpady zo železných a neželezných kovov predstavujú svojou kvantitou jeden z najvýznamnejších prúdov odpadov. Odpady zo železných a neželezných kovov sa svojimi vlastnosťami zaraďujú medzi veľmi dobre recyklovateľné odpady. V niektorých rokoch obec Kúty nezaznamenala žiadny vyseparovaný odpad tohto typu (r. 2010, 2012, 2013 a 2015). V roku 2011 sa vyseparovalo zatiaľ najviac – 84,42 ton železného a neželezného odpadu. V roku 2017 to bolo 59 ton.

V obci Kúty zber tohto typu odpadu zabezpečujú Zberné suroviny Žilina. Odpad sa spracováva **materiálovým zhodnocovaním**.

Graf č. 7 Produkcia železných a neželezných kovov v obci Kúty v období 2010 – 2018

Zdroj: Interná evidencia OÚ

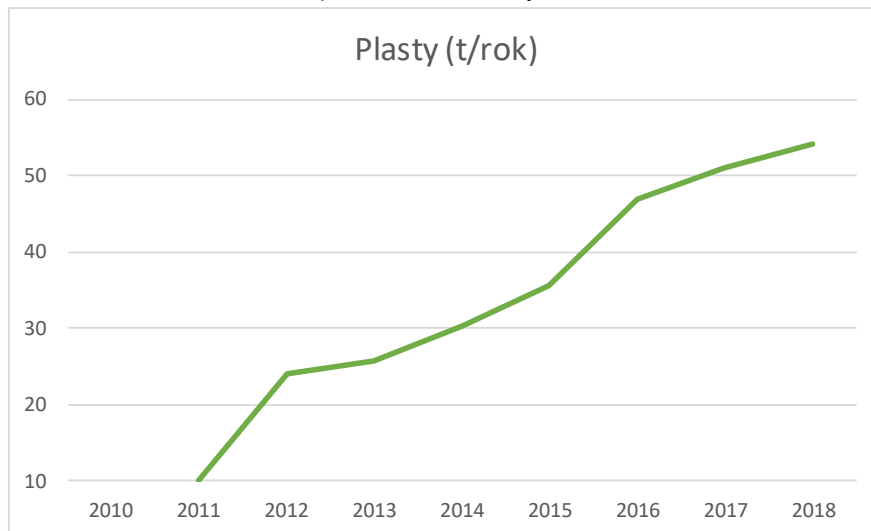
2.3.11 Plasty

Zber plastov sa v obci Kúty realizuje do **plastových vriec**, ktoré sú bezplatne poskytnuté producentom odpadu podľa ich potreby, s intervalom vývozu spravidla 1 x mesačne podľa spracovaného harmonogramu.

Zatiaľ čo v roku 2011 bolo v obci vyseparovaných 10,15 ton plastového odpadu, v roku 2018 to už bolo **54,21 ton**. Môžeme konštatovať, že miera separácie plastov v obci má pozitívny trend a samospráva sa bude snažiť v udržaní tohto trendu pokračovať.

Zber plastov v obci zabezpečuje spoločnosť VPP servis, s.r.o. Holíč. Plasty sú spracovávané **materiálovým zhodnotením** – v roku 2018 činnosťou R11. Vývoj množstva vyseparovaného odpadu z plastov v obci Kúty zachytáva nasledovný graf.

Graf č. 8 Produkcia plastov v obci Kúty v období 2010 – 2018

Zdroj: Interná evidencia OÚ

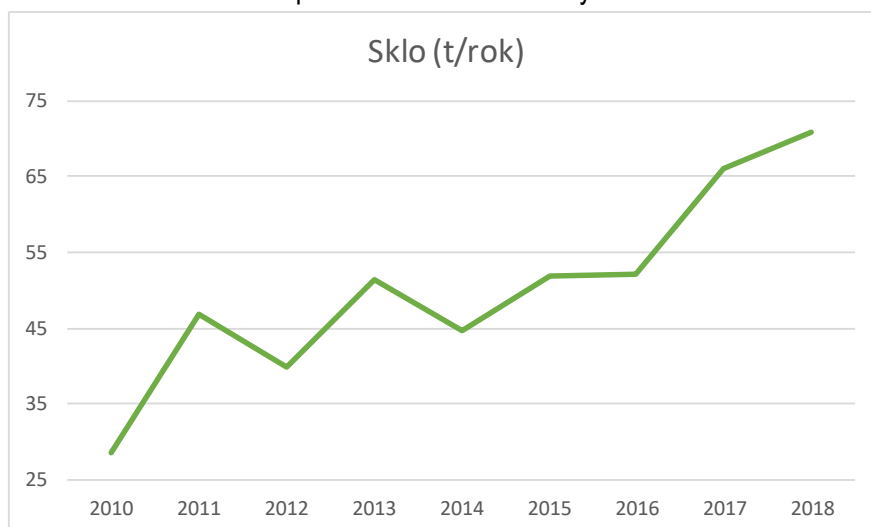
2.3.12 Sklo

V rámci sledovania spôsobov nakladania s odpadmi zo skla sú započítané do celkového vzniku odpadov zo skla aj obaly zo skla a sklo z triedeného zberu komunálnych odpadov.

Zber skla sa realizuje do **osobitných kontajnerov** umiestnených v obci. Podobne ako pri plastovom odpade, aj miera separácie skla postupne rastie. V roku 2010 sa v obci vyseparovalo 28,41 ton odpadu zo skla, v roku 2018 to už bolo **70,80 ton**. Zber odpadu zo skla v obci Kúty zabezpečuje spoločnosť VPP servis, s.r.o. Holíč. Následne je sklenený odpad spracovávaný **materiálovým zhodnotením** – v roku 2018 činnosťou R11.

Vývoj miery separácie odpadov zo skla v obci Kúty v období 2010 – 2018 zachytáva nasledovný graf.

Graf č. 9 Produkcia odpadov zo skla v obci Kúty v období 2010 – 2018

Zdroj: Interná evidencia OÚ

2.3.13 Papier a lepenka

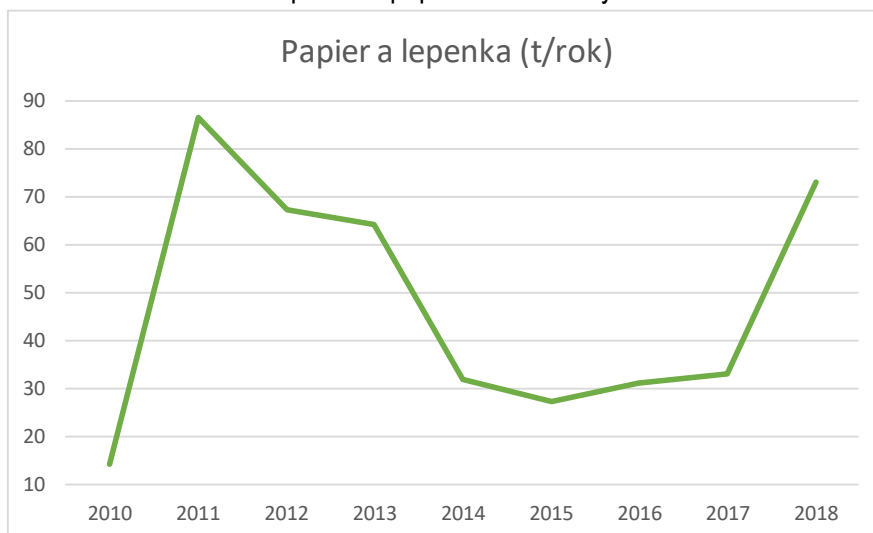
Papier a lepenka sa významnou mierou podieľa na celkovej tvorbe odpadov. Za účelom sledovania celého prúdu odpadov sú do papiera a lepenky započítané aj množstvá odpadov z obalového papiera a lepenky ako aj množstvá z triedeného zberu komunálnych odpadov. Zvyšovanie množstiev odpadu z papiera a lepenky súvisí so zvyšovaním úrovne triedeného zberu.

Zber papiera a lepenky sa v obci realizuje **do plastových vriec**, ktoré sú bezplatne poskytnuté producentom odpadu podľa ich potreby, s intervalom vývozu spravidla 1 x mesačne podľa spracovaného harmonogramu.

Najviac papierového odpadu sa vyseparovalo v roku 2011 (86,61 ton). Po uvedenom roku množstvá vyseparovaného papiera výrazne klesli, až v roku 2018 sa podarilo vyseparovať **73 ton** papierového odpadu. Zber papiera a lepenky v obci Kúty zabezpečuje spoločnosť VPP servis, s.r.o. Holíč. Následne je odpad spracovávaný **materiálovým zhodnotením** – v roku 2018 činnosťou R11.

Produkciu odpadov z papiera v obci Kúty v období 2010 – 2018 zachytáva nasledovný graf.

Graf č. 10 Produkcia odpadov z papiera v obci Kúty v období 2010 – 2018

Zdroj: Interná evidencia OÚ

2.3.14 Odpady s obsahom polychlórovaných bifenylov (PCB)

Odpady s obsahom PCB tvoria predovšetkým transformátory a kondenzátory, ktorých používanie bolo legislatívou, predovšetkým smernicou Rady č. 96/59/ES o zneškodňovaní PCB a PCT, obmedzené do konca roku 2010, ďalšou skupinou sú drobné komponenty elektrozariadení, ktorých objem náplne je menší ako 5 litrov a ktoré sú súčasťou elektroodpadu, príp. starých vozidiel.

Katalóg odpadov umožňuje zaradiť odpady s obsahom PCB podľa týchto druhov odpadov:

- 130101 – hydraulické oleje obsahujúce PCB,
- 130301 – izolačné oleje alebo oleje obsahujúce PCB,
- 160109 – dielce obsahujúce PCB,

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

- 160209 – transformátory a kondenzátory obsahujúce PCB,
- 160210 – vyradené zariadenia obsahujúce alebo znečistené PCB, iné ako uvedené v 160209,
- 17 09 02 – odpady zo stavieb a demolácií obsahujúce PCB (napr. tesniace materiály obsahujúce PCB, podlahové krytiny na báze živíc obsahujúcich PCB, izolačné zasklenie obsahujúce PCB, kondenzátory obsahujúce PCB).

Obec Kúty počas sledovaného obdobia **neviduje** výskyt odpadov s obsahom polychlórovaných bifenylov.

2.4 Rozmiestnenie zariadení na spracovanie odpadov vrátane úložísk dočasného uskladnenia ortuť na území obce

V obci Kúty sa uvedené zariadenia **nenachádzajú**.

2.5 Rozmiestnenie zariadení na zneškodňovanie použitých polychlórovaných bifenylov a dekontamináciu na území obce

V obci Kúty sa uvedené zariadenia **nenachádzajú**.

2.6 Rozmiestnenie skládok odpadov na území obce

V obci Kúty sa uvedené zariadenia **nenachádzajú**.

2.7 Rozmiestnenie spaľovní odpadov na území obce

V obci Kúty sa uvedené zariadenia **nenachádzajú**.

2.8 Rozmiestnenie zariadení na spoluspaľovanie odpadov na území kraja

V obci Kúty sa uvedené zariadenia **nenachádzajú**.

3. Vyhodnotenie Programu odpadového hospodárstva obce Kúty do roku 2015

Aktuálne predkladaný program je prvým programom odpadového hospodárstva obce Kúty.

4. Závazná časť programu

Závazná časť POH obce Kúty na roky 2016 – 2020 obsahuje cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov a opatreniami na ich dosiahnutie, opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládkach odpadov a posúdenie potreby budovania nových zariadení na ukladanie, resp. spracovanie odpadov. Závazná časť POH obce Kúty sa takisto zaoberá zodpovednosťou za realizáciu navrhovaných opatrení a kampaňami na zvyšovanie povedomia a poskytovanie informácií v oblasti odpadového hospodárstva.

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

Ciele a účel odpadového hospodárstva boli stanovené zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4.1 Stratégia obce Kúty v oblasti odpadového hospodárstva

V súlade so zákonom o odpadoch, s vyhláškami a opatreniami Ministerstva životného prostredia SR a so strategickými a plánovacími dokumentmi rôznej úrovni v rámci Programu odpadového hospodárstva obce Kúty na roky 2016 – 2020 boli určené oblasti odpadového hospodárstva, ktoré spolu prispievajú k dosiahnutiu hlavných cieľov odpadového hospodárstva nielen na celoštátnej a regionálnej, ale aj na miestnej úrovni. Boli zadefinované jednotlivé **strategické ciele**, ako aj **konkrétne opatrenia** slúžiace na naplnenie týchto cieľov. Ciele a opatrenia boli zvolené v záujme dosiahnutia efektívneho fungovania odpadového hospodárstva v obci, pri rešpektovaní legislatívnych obmedzení a odporúčaní.

4.2 Ciele odpadového hospodárstva do roku 2020

Hlavným cieľom obce Kúty v rámci aktuálneho plánovacieho obdobia je zníženie množstva komunálneho odpadu skládkovaním, hlavne zmesového komunálneho odpadu a veľkoobjemového komunálneho odpadu.

Ďalším cieľom je zvýšiť množstvá vyseparovaného odpadu z domácností – papier, plasty, sklo, kovy, ako aj ostatných zložiek KO, ktoré sa dajú vytriediť, ako sú biologicky rozložiteľný kuchynský odpad, jedlé tuky a oleje, šatstvo, biologicky rozložiteľný odpad, čím sa zníži množstvo komunálneho odpadu určeného na skládkovanie.

Obec chce biologicky rozložiteľný odpad riešiť zriadením kompostárne priamo v obci.

O správnom zaobchádzaní s odpadmi a potrebe znižovania množstva komunálnych odpadov plánujú zástupcovia samosprávy informovať obyvateľov prostredníctvom miestneho rozhlasu, internetovej stránky obce, informáciami na úradnej tabuli, v časopise Kúcan, väčšou spoluprácou s organizáciami zodpovednosti výrobcov – zverejňovaním letákov zameraných na lepšie triedenie komunálneho odpadu a význam lepšieho triedenia pre životné prostredie.

Za splnenie uvedených cieľov a opatrení obce Kúty v oblasti odpadového hospodárstva budú zodpovední **členovia pracovnej skupiny** obecného úradu:

- Ing. Branislav Vávra – starosta obce,
- Mgr. Mária Székelyová – pracovníčka obecného úradu (informovanie verejnosti),
- Eva Ďurišková – pracovníčka obecného úradu (správa daní a poplatkov).

4.3 Programová časť Programu odpadového hospodárstva obce Kúty

V nasledujúcej časti strategického dokumentu sa uvádzajú hlavné merateľné ukazovatele jednotlivých opatrení, ktoré umožnia vyhodnocovať plnenie stanovených cieľov v priebehu a na konci programového obdobia. Táto podkapitola ďalej detailne rozpracováva jednotlivé aktivity odpadového

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

hospodárstva, ktoré sú naplánované na programové obdobie 2016 – 2020 za účelom presnej predstavy o budúcom stave a naplánovanom rozvoji obce v tejto oblasti.

Tabuľka č. 6 – Prehľad merateľných ukazovateľov

Názov merateľného ukazovateľa	Merateľný ukazovateľ	Merná jednotka	Východiskový stav (2015)	Cieľová hodnota (2020)
Zníženie množstva odpadu zneškodňovaného skládkovaním	Množstvo odpadu zneškodnené skládkovaním	t/r	1 072,10	860,00
Zvýšenie podielu vyseparovaného odpadu	Podiel vyseparovaného odpadu	%	11,11	35
Zriadenie kompostárne	Počet zriadených kompostární	ks	0	1
Informačná kampaň v oblasti odpadového hospodárstva	Počet informačných nástrojov	ks	5	6

Tabuľka č. 7 – Opis plánovaných aktivít na programové obdobie 2016 – 2020

Základné údaje o aktivite č. 1	
Názov projektu	Zníženie množstva odpadu zneškodňovaného skládkovaním
Garant	Obec Kúty
Kontaktná osoba garanta	Eva Ďurišková
Začatie a ukončenie projektu	Do r. 2020
Stav projektu pred realizáciu	V roku 2015 bolo na skládky uložených 1 072,10 ton odpadu, čo predstavuje 88,89 % z celkového množstva odpadu vyprodukovaného na území obce.
Cieľ projektu	Zníženie množstva odpadu zneškodňovaného skládkovaním
Výstupy	Zvýšená miera separácie odpadu, vybudovaná kompostáreň v obci na biologicky rozložiteľný odpad, čím sa zníži množstvo odpadu zneškodňovaného skládkovaním.
Užívatelia	Obyvatelia obce Kúty
Indikátory monitoringu	Množstvo odpadu zneškodnené skládkovaním
Zmluvné podmienky	-
Riziká	Nízky záujem obyvateľov o oblasť správneho nakladania s odpadmi, neochota a ľahostajnosť občanov voči vyššej miere separácie
Poznámky	-
Financovanie projektu	
Náklady spolu (EUR)	Obecný rozpočet (EUR) Iné zdroje (EUR)

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

	4 000	4 000	0
Základné údaje o aktivite č. 2			
Názov projektu	Zvýšenie podielu vyseparovaného odpadu		
Garant	Obec Kúty		
Kontaktná osoba garanta	Eva Ďurišková		
Začatie a ukončenie projektu	Do r. 2020		
Stav projektu pred realizáciu	Podiel vyseparovaného odpadu v roku 2015 dosiahol 11,11 % z celkového množstva vyprodukovaných odpadov na území obce.		
Cieľ projektu	Zvýšenie podielu vyseparovaného odpadu		
Výstupy	Zvýšená informovanosť občanov o význame separovania komunálneho odpadu, dodatočné kontajnery umiestnené na zbernom mieste		
Užívatelia	Obyvatelia obce Kúty		
Indikátory monitoringu	Podiel vyseparovaného odpadu		
Zmluvné podmienky	-		
Riziká	Nízky záujem obyvateľov o oblasť správneho nakladania s odpadmi, neochota a ľahostajnosť občanov voči vyššej miere separácie		
Poznámky	-		
Financovanie projektu			
	Náklady spolu (EUR)	Obecný rozpočet (EUR)	Iné zdroje (EUR)
	5 000	5 000	0
Základné údaje o aktivite č. 3			
Názov projektu	Zriadenie kompostárne		
Garant	Obec Kúty		
Kontaktná osoba garanta	Eva Ďurišková		
Začatie a ukončenie projektu	2019 – 2020		
Stav projektu pred realizáciu	Absencia kompostárne v obci, nedostatočná miera separácie biologicky rozložiteľného odpadu		
Cieľ projektu	Zvýšenie podielu vyseparovaného biologicky rozložiteľného odpadu		
Výstupy	Zriadená kompostáreň v obci		
Užívatelia	Obyvatelia obce Kúty		
Indikátory monitoringu	Počet zriadených kompostární		
Zmluvné podmienky	-		
Riziká	Nízky záujem obyvateľov o oblasť správneho nakladania s odpadmi, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, neochota a ľahostajnosť občanov voči vyššej miere separácie		

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

Poznámky	-	
Financovanie projektu		
Náklady spolu (EUR)	Obecný rozpočet (EUR)	Iné zdroje (EUR)
150 000	7 500	142 500
Základné údaje o aktivite č. 4		
Názov projektu	Informačná kampaň v oblasti odpadového hospodárstva	
Garant	Obec Kúty	
Kontaktná osoba garanta	Eva Ďurišková	
Začatie a ukončenie projektu	Počas celého programového obdobia	
Stav projektu pred realizáciu	Potreba informovať obyvateľov o správnom zaobchádzaní s odpadmi. Absencia informovania prostredníctvom letákov. Existujúce VZN obce.	
Cieľ projektu	Zvýšiť povedomie obyvateľov o oblasti odpadového hospodárstva a správnom nakladaní s odpadmi	
Výstupy	6 informačných nástrojov: O správnom zaobchádzaní s odpadmi a potrebe znižovania množstva komunálnych odpadov plánujú zástupcovia samosprávy informovať obyvateľov prostredníctvom miestneho rozhlasu, internetovej stránky obce, informáciami na úradnej tabuli, v časopise Kúcan , väčšou spolupracou s organizáciami zodpovednosti výrobcov – zverejňovaním letákov zameraných na lepšie triedenie komunálneho odpadu a význam lepšieho triedenia pre životné prostredie.	
Užívatelia	Obyvatelia obce Kúty	
Indikátory monitoringu	Počet informačných nástrojov	
Zmluvné podmienky	-	
Riziká	Nízky záujem obyvateľov o oblasť správneho nakladania s odpadmi, neochota a ľahostajnosť občanov voči vyššej miere separácie	
Poznámky	-	
Financovanie projektu		
Náklady spolu (EUR)	Obecný rozpočet (EUR)	Iné zdroje (EUR)
500	500	0

5. Smerná časť programu

Plánovaný rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva pre obdobie rokov 2016 – 2020 vychádza z POH kraja, aktuálneho stavu infraštruktúry v obci a zo stanovených cieľov a opatrení do roku 2020.

5.1 Spracovateľské zariadenia pre komunálne odpady

S ohľadom na veľkosť obce, počet obyvateľov a množstvo vyprodukovaných odpadov sa samospráva rozhodla nevybudovať žiadne spracovateľské zariadenia pre komunálne odpady na svojom území. Spracovanie odpadov sa bude naďalej zabezpečovať prostredníctvom dodávateľských spoločností.

5.2 Zberný dvor pre komunálne odpady

Obec **nemá zriadený zberný dvor**. Disponuje však **zberným miestom**, ktoré bolo zriadené v roku 2010 ako chránené pracovisko. Otvorené býva od pondelka do piatka od 9:00 do 17:00 a v sobotu od 9:00 do 13:00. Nachádza sa na Bratislavskej ulici č. 1. Na zberné miesto môžu fyzické osoby s trvalým alebo prechodným pobytom na území obce a vlastníci nehnuteľností v katastrálnom území obce s trvalým pobytom mimo obce, ktorí sú platiteľmi miestneho poplatku za komunálne odpady na území obce, odovzdať nasledovné **odpady**:

- 200101 papier a lepenka
- 200102 sklo
- 200108 biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
- 200111 textilie
- 200125 jedlé oleje a tuky
- 200136 vyradené elektrické a elektronické zariadenia
- 200139 plasty
- 200140 kovy
- 200201 biologicky rozložiteľný odpad
- 200307 objemný odpad
- 200308 drobný stavebný odpad.

Ďalej je tu možné odovzdať nasledovné **nebezpečné odpady**:

- 200119 pesticídy
- 200121 žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť
- 200123 vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky
- 200127 farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky
- 200133 batérie a akumulátory uvedené v 160601, 160602 alebo 160603 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie
- 200135 vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121 a 200123, obsahujúce nebezpečné časti.

Osoba odovzdávajúca odpad je povinná preukázať sa dokladom totožnosti a umožniť kontrolu dovážaného druhu a množstva odpadov. Odovzdávané množstvá odpadu musia byť primerané spotrebe fyzickej osoby odovzdávajúcej odpad na zbernom mieste.

5.3 Charakteristika existujúcich systémov zberu odpadov a posúdenie potreby budovania nových systémov zberu odpadov

Obec zabezpečuje zber a odvoz zmesového komunálneho odpadu od fyzických osôb bývajúcich v rodinných domoch, od fyzických osôb bývajúcich v bytových domoch, od fyzických osôb oprávnených na podnikanie a od právnických osôb a inštitúcií. V obci je zavedený **množstvomý zber** komunálneho odpadu.

Obec zabezpečuje zber nasledovných triedených zložiek odpadu:

- 200101 papier a lepenka
- 200102 sklo
- 200108 biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
- 200111 textílie
- 200125 jedlé oleje a tuky
- 200136 vyradené elektrické a elektronické zariadenia
- 200139 plasty
- 200140 kovy
- 200201 biologicky rozložiteľný odpad
- 200307 objemný odpad
- 200308 drobný stavebný odpad

Komunálny odpad je odvázaný **1 až 2-krát mesačne** (t. j. 13 alebo 26 krát do roka) v deň určený v harmonograme zberu. Harmonogram zberu je zverejnený na webovej stránke obce a v tlačenej podobe na obecnom úrade. Zavedený systém umožňuje individuálne určenie intervalu odvozu a individuálny výber veľkosti zbernej nádoby.

V systéme zberu zmesového komunálneho odpadu obce sú určené nasledovné **zberné nádoby**:

- 120 l plastové nádoby označené nálepkou obce; jedna nádoba je určená pre maximálne 4 fyzické osoby žijúce v jednom rodinnom dome alebo v jednom byte v bytovom dome,
- 240 l plastové nádoby označené nálepkou obce
- 120 l plastové vrecia s logom zberovej spoločnosti, určené na použitie v mimoriadnych prípadoch, ak nepostačuje zvolený typ zbernej nádoby.

Náklady na obstaranie zberných nádob sú súčasťou miestneho poplatku za komunálne odpady. Právo na bezplatnú výmenu poškodenej zbernej nádoby má platiteľ miestneho poplatku za komunálne odpady, ktorý má uhradenú splatnú časť miestneho poplatku za komunálne odpady, má trvalý alebo prechodný pobyt na mieste dodania zbernej nádoby a od poslednej výmeny zbernej nádoby neuplynula doba kratšia ako 6 rokov. V ostatných prípadoch je platiteľ miestneho poplatku za komunálne odpady povinný zabezpečiť si zbernú nádobu na vlastné náklady u dodávateľa služby zberu odpadu. Obstaranie novej nádoby na vlastné náklady je platiteľ miestneho poplatku za komunálne odpady povinný nahlásiť na obecnom úrade a vyzdvihnúť si nálepku obce na označenie nádoby.

Zber odpadov patriacich do rozšírenej zodpovednosti výrobcov zabezpečuje obec **dodávateľsky**.

V súčasnosti je systém zberu odpadov **vyhovujúci**, podľa potreby ho obec aktualizuje počas obdobia, na ktorý je tento strategický dokument vypracovaný, t. j. 2016 – 2020.

5.4 Využitie kampaní na zvyšovanie povedomia verejnosti v oblasti nakladania s odpadmi

Zvyšovať povedomie obyvateľstva a zainteresovanej verejnosti o podporovaných oblastiach nakladania s odpadmi je potrebné uskutočňovať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Informačné kampane uskutočňované v obci budú zamerané na nasledovné cieľové skupiny:

- obyvatelia obce,
- inštitúcie fungujúce v obci,
- návštevníci obce.

Podľa sledovaných cieľov odpadového hospodárstva je organizované kampane potrebné zamerať na tieto hlavné tematické oblasti:

- predchádzanie vzniku odpadov,
- kampane zamerané na triedený zber komunálnych odpadov a biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (vrátane kampaní so zameraním na zákaz spaľovania zelených odpadov),
- kampane na podporu zberu odpadov z obalov,
- kampane na výchovu a vzdelávanie detí v oblasti odpadov,
- kampane zamerané na zvýšenie povedomia obyvateľstva o možných zdravotných rizikách z nelegálnej likvidácie komunálnych odpadov, napr. spaľovanie.

Dôležitou súčasťou informačných kampaní je aj informovanie konečných spotrebiteľov o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov, ktorými sú podľa nového zákona o odpadoch elektroodpady, použité batérie a akumulátory, odpady z obalov a neobalových výrobkov, odpadové pneumatiky a staré vozidlá. Zákon o odpadoch ukladá povinnosť vykonávať informačné aktivity o vyhradených prúdoch odpadov výrobcom vyhradených výrobkov.

V súčasnosti sa informovanie obyvateľov o odpadovom hospodárstve v obci Kúty vykonáva prostredníctvom **webovej stránky obce** a **časopisu Kúcan**. V budúcnosti samospráva plánuje pokračovať v informovaní verejnosti o problematike odpadového hospodárstva – okrem webovej stránky a časopisu plánuje využiť aj letáky o potrebe zvyšovania miery separácie komunálneho odpadu.

5.5 Územia kontaminované uzatvorenými skládkami

Na území obce sa nachádza uzavretá skládka odpadov, ktorej rekultivácia bola ukončená v r. 2010. V súčasnosti sa na jej mieste nachádza rybník.

5.6 Financovanie odpadového hospodárstva v obci

Finančné prostriedky na plánované investície budú pochádzať zo **súkromných a verejných zdrojov**. Verejné zdroje predstavujú hlavne prostriedky z Operačného programu Kvalita životného prostredia, v ktorom sa sústreďujú prostriedky z Európskeho fondu životného prostredia a Kohézneho fondu; ďalej bude financovanie realizované zo štátneho Environmentálneho fondu a z miestnych poplatkov za komunálne a drobné stavebné odpady. Súkromné zdroje predstavujú predovšetkým vlastné finančné prostriedky, prostriedky sústredené v kolektívnych organizáciách a vlastné zdroje pôvodcov a držiteľov odpadov.

5.6.1 Verejné zdroje financovania odpadového hospodárstva

Operačný program Kvalita životného prostredia

Úlohou Ministerstva životného prostredia SR je v súlade s materiálom Návrh štruktúry operačných programov pre viacročný finančný rámec Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020, schváleným Radou vlády SR pre prípravu Partnerskej dohody 2014 – 2020 dňa 11. 3. 2013 a následne vládou SR na jej zasadnutí dňa 20. 3. 2013 zastávať funkciu riadiaceho orgánu pre Operačný program Kvalita životného prostredia (ďalej aj „OP KŽP“).

V zmysle uvedeného materiálu budú do implementačnej štruktúry OP KŽP v pozícii sprostredkovateľských orgánov pod riadiacim orgánom (SO RO) zapojené:

- Slovenská agentúra životného prostredia,
- Slovenská inovačná a energetická agentúra,
- Ministerstvo vnútra SR.

OP KŽP predstavuje programový dokument SR pre čerpanie pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ a Kohézneho fondu v programovom období 2014 – 2020 v oblasti udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov, zabezpečujúceho ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Investičná priorita 1 prioritnej osi 1 „Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej štruktúry“ Operačného programu Kvalita životného prostredia je zameraná na odpadové hospodárstvo. Jej jednotlivé operačné ciele sú:

- podpora aktivít v oblasti separovaného zberu,
- podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov,
- nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie,
- riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania,
- uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov.

Environmentálny fond

Zákonom č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol na uskutočňovanie štátnej podpory starostlivosti o životné prostredie zriadený Environmentálny fond.

Zdrojmi fondu v zmysle zákona sú:

- pokuty uložené orgánmi štátnej správy starostlivosti o životné prostredie,
- úhrady za zapísanie do zoznamu odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie,
- výnosy z verejných zbierok určených na starostlivosť o životné prostredie,
- odvody, penále a pokuty za porušenie finančnej disciplíny pri nakladaní s prostriedkami fondu,
- poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd a poplatky za odber podzemnej vody mimo odberu jednoduchými zariadeniami na odber vody,
- poplatky za znečisťovanie ovzdušia z veľkých zdrojov znečisťovania a stredných zdrojov znečisťovania,
- nenávratné podpory,
- výnosy z prostriedkov fondu uložených v Štátnej pokladnici s výnimkou výnosov z prostriedkov poskytnutých fondu zo štátneho rozpočtu,
- dary a príspevky od domácich a zahraničných právnických osôb a fyzických osôb,
- sankcie za porušenie zmluvných podmienok,
- príjmy z výťažku pri výkone exekúcie veci, na ktorú bolo zriadené zmluvné záložné právo,
- zostatky prostriedkov fondu k 31. decembru predchádzajúceho rozpočtového roka s výnimkou zostatkov prostriedkov poskytnutých fondu zo štátneho rozpočtu,
- príspevky poskytnuté z Fondu národného majetku Slovenskej republiky za podmienok ustanovených osobitným predpisom,
- finančné prostriedky vrátené pôvodcom havárie,
- splátky návratnej podpory poskytnutej z fondu,
- splátky úrokov z úverov poskytnutých z fondu,
- úhrada za nerasty vydobyté z výhradného ložiska, na ktoré bol dobývací priestor určený, a úhrada za uskladňovanie plynov alebo kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a v podzemných priestoroch a úhrada za prieskumné územie,
- vstupné do chráneného územia,
- iné zdroje, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Prostriedky fondu sa pre oblasť rozvoja odpadového hospodárstva poskytujú na tieto aktivity:

- C/1 – Uzavretie a rekultivácia skládok,
- C/2 – Separácia a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov,

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

- C/3 – Zavedenie separovaného zberu v obciach, vybudovanie zberných dvorov a dotriedňovacích zariadení.

Miestne poplatky za komunálne odpady a za drobné stavebné odpady

Zodpovednosť za vyberanie miestnych poplatkov za komunálne a drobné stavebné odpady od občanov a od právnických osôb, ktoré vlastnia alebo užívajú nehnuteľnosť na území obce, je daná zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady na obec. Obec vo svojom všeobecne záväznom nariadení upraví podrobnosti o nakladaní s komunálnymi a s drobnými stavebnými odpadmi a zároveň podľa spôsobu konečného zneškodnenia odpadov, stupňa separovania odpadov a ich zhodnocovania určí výšku miestneho poplatku.

Náklady na zneškodňovanie komunálnych a drobných stavebných odpadov okrem občanov znáša aj dotknutá obec z toho dôvodu, že vybrané miestne poplatky väčšinou nepokryjú celkové reálne náklady spojené s nakladaním s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi.

V obci Kúty poplatky za odpady určuje **Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2017 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady**. Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady sa platí za:

- a) činnosti nakladania so zmesovým komunálnym odpadom,
- b) činnosti nakladania s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom,
- c) triedený zber zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov,
- d) náklady spôsobené nedôsledným triedením oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov a
- e) náklady presahujúce výšku obvyklých nákladov podľa osobitného predpisu.

Poplatok platí poplatník, ktorým je:

- a) fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý pobyt alebo prechodný pobyt alebo ktorá je na území obce oprávnená užívať alebo užíva byt, nebytový priestor, pozemnú stavbu alebo jej časť, alebo objekt, ktorý nie je stavbou, alebo záhradu, vinicu, ovocný sad, trvalý trávnatý porast na iný účel ako na podnikanie, pozemok v zastavanom území obce okrem lesného pozemku a pozemku, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha,
- b) právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na iný účel ako na podnikanie,
- c) podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na účel podnikania.

Poplatok od poplatníka v ustanovenej výške pre obec vyberá a za vybraný poplatok ručí:

- a) vlastník nehnuteľnosti; ak je nehnuteľnosť v spoluvlastníctve viacerých spoluvlastníkov alebo ak ide o bytový dom, poplatok vyberá a za vybraný poplatok ručí zástupca alebo správca určený spoluvlastníkmi, ak s výberom poplatku zástupca alebo správca súhlasí,

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

- b) správca, ak je vlastníkom nehnuteľnosti štát, vyšší územný celok alebo obec, pričom platiteľ a poplatník sa môžu písomne dohodnúť, že poplatok obci odvedie priamo poplatník; za odvedenie poplatku obci ručí platiteľ.

Sadzba poplatku je:

- a) najmenej 0,0033 eura a najviac 0,0531 eura za jeden liter alebo dm³ komunálnych odpadov alebo drobných stavebných odpadov alebo najmenej 0,0066 eura a najviac 0,1659 eura za jeden kilogram komunálnych odpadov alebo drobných stavebných odpadov,
b) najmenej 0,0066 eura a najviac 0,1095 eura za osobu a kalendárny deň,
c) najmenej 0,015 eura a najviac 0,078 eura za kilogram drobných stavebných odpadov bez obsahu škodlivín.

Sadzba poplatku v obci Kúty sa stanovuje na:

- a) 0,0125 EUR za jeden liter komunálnych odpadov
b) 0,035 EUR za jeden kilogram drobných stavebných odpadov

V obci je zavedený **množstvomý zber**. Obec určí poplatok ako súčin frekvencie odvozov, sadzby a objemu zbernej nádoby, ktorú poplatník užíva v súlade so zavedeným systémom zberu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.

Zavedený systém umožňuje:

- a) individuálne určenie intervalu odvozu,
b) individuálny výber veľkosti zbernej nádoby.

V rámci systému odpadov v obci Kúty sa ustanovujú:

- a) nasledovné veľkosti zberných nádob: 120 l a 240 l.
b) nasledovné intervaly odvozu: 13 x ročne, 26 x ročne.

Ročné poplatky sú nasledovné:

- a) 120 l nádoba 19,50 EUR / 13 x ročne 39 EUR / 26 x ročne
b) 240 l nádoba 39 EUR / 13 x ročne 78 EUR / 26 x ročne

Poplatník je povinný vznik/zmenu/skončenie poplatkovej povinnosti nahlásiť obci.

5.6.2 Súkromné zdroje financovania odpadového hospodárstva

Zdroje výrobcov a povinných osôb

Výrobcovia elektrozariadení a povinné osoby zo zákona o obaloch sú povinní financovať zber a zhodnocovanie elektroodpadov a odpadov z obalov. Za účelom plnenia si povinností vyplývajúcich zo zákona o odpadoch a zo zákona o obaloch väčšina uzatvára zmluvy s kolektívnymi a oprávnenými organizáciami. Tieto organizácie zabezpečujú pre svojich klientov plnenie limitov pre zber,

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

zhodnocovanie a recykláciu elektroodpadov a odpadov z obalov. V prípade, že výrobca alebo povinná osoba nie je klientom kolektívnej alebo oprávnenej organizácie, plní svoje povinnosti individuálne.

Kolektívne organizácie zabezpečujú spätný odber elektroodpadov z predajní elektrozariadení svojich klientov, ako aj zber a spracovanie elektroodpadov u autorizovaných zariadení na spracovanie elektroodpadu. Od svojich klientov vyberajú príspevky, z ktorých sú financované náklady spojené so zabezpečením týchto činností. Oprávnené organizácie zabezpečujú plnenie limitov pre zber, zhodnocovanie a recykláciu odpadov z obalov.

Zdroje pôvodcov a držiteľov odpadov

Pôvodcovia a držitelia odpadov na základe požiadaviek zákona o odpadoch sú tí, ktorí majú povinnosť zabezpečiť zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadov, ktoré ich činnosťou vznikli. Ceny za zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadov sú predmetom obchodných zmlúv medzi pôvodcami (držiteľmi) odpadov a spoločnosťami, ktoré nakladajú s odpadmi. V súčasnosti sa v Slovenskej republike nevedie štatistické zisťovanie ani iný typ prieskumu, ktorý by sa zaoberal finančnými nákladmi spojenými s nakladaním s odpadmi.

Poplatky za uloženie odpadov na skládky odpadov

Pôvodcovia odpadov a držitelia odpadov, ktorí ukladajú odpady na skládky odpadov, sú povinní podľa Zákona č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov platiť poplatky za ukladanie odpadov na skládky odpadov.

5.7 Finančná náročnosť Programu odpadového hospodárstva obce Kúty

Táto časť strategického dokumentu obce sumarizuje čiastkové rozpočty jednotlivých aktivít odpadového hospodárstva na programové obdobie 2016 – 2020. Cieľom finančnej časti POH obce Kúty poskytnúť samospráve detailný prehľad o plánovaných finančných výdavkoch v oblasti odpadového hospodárstva. Takýmto spôsobom obec Kúty bude pripravená na zabezpečenie financovania jednej z dôležitých oblastí rozvoja samosprávy.

Tabuľka č. 8 – Sumarizácia čiastkových plánovaných rozpočtov

Aktivita	Celkové náklady	Obecný rozpočet	Iné zdroje
Zníženie množstva odpadu zneškodňovaného skládkovaním	4 000 EUR	4 000 EUR	0 EUR
Zvýšenie podielu vyseparovaného odpadu	5 000 EUR	5 000 EUR	0 EUR
Zriadenie kompostárne	150 000 EUR	7 500 EUR	142 500 EUR
Informačná kampaň v oblasti odpadového hospodárstva	500 EUR	500 EUR	0 EUR
Spolu	159 500 EUR	17 000 EUR	142 500 EUR

Zdroj: OÚ

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE KÚTY 2016 – 2020

Tabuľka č. 9 – Plánovaný rozpočet na jednotlivé roky programového obdobia POH

Oblasť	Rok					Spolu
	2016	2017	2018	2019	2020	
Odpadové hospodárstvo – plánované výdavky v EUR	x	x	x	79 750	79 750	159 500

Zdroj: OÚ

Záver

Program odpadového hospodárstva obce Kúty na roky 2016 – 2020 predstavuje strednodobý plánovací dokument, ktorého úlohou je detailne rozpracovať aktuálny stav odpadového hospodárstva v obci a navrhnúť ďalšie ciele a opatrenia tak, aby sa naďalej zabezpečila, resp. zvýšila efektívnosť fungovania samosprávy v tejto sfére. Záujmom obce je, aby sa na území samosprávy zvýšila kvalita životného prostredia a stala sa atraktívnejšou ako pre samotných obyvateľov, tak aj pre návštevníkov a investorov.

Predkladaný dokument bol pripravený v súlade so Zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, pričom rešpektuje aj rôzne európske a národné smernice, vyhlášky a nariadenia súvisiace s odpadovým hospodárstvom. Napriek tomu, že nie je možné stopercentne prognózovať situáciu na konci plánovacieho obdobia, predkladaný program obsahuje detailný rozpis cieľov a opatrení na obdobie rokov 2016 – 2020 a uvádza aj širokú škálu možností financovania odpadového hospodárstva v obci.

Odpad v obci neustále vzniká a znamená záťaž pre životné prostredie. Práve v dôsledku tejto skutočnosti je dôležité vedieť, ako správne nakladať so vzniknutým odpadom. Samospráva s vypracovaním tohto strategického dokumentu a plánovanými informačnými kampaňami chce znížiť množstvo vyprodukovaného odpadu a zabezpečiť správny spôsob nakladania s ním.

Na zostavení Programu odpadového hospodárstva obce Kúty na obdobie 2016 – 2020 sa podieľali zástupcovia obecného úradu a externá konzultačná spoločnosť. Úspech realizácie strategických cieľov a opatrení stanovených v programe odpadového hospodárstva bude podmienený nielen aktivitou samosprávy, ale aj mierou spolupráce samotných obyvateľov a návštevníkov obce, ako aj dostupnosťou zdrojov financovania.

Predkladaný strategický dokument navrhuje v rámci aktuálneho plánovacieho obdobia realizovať 4 opatrenia/aktivity. Navrhnuté aktivity spoločne prispievajú k naplneniu hlavného cieľa nielen obce Kúty, ale aj hlavného cieľa regiónu (Trnavského kraja) a Slovenskej republiky. Program odpadového hospodárstva bude aktualizovaný a vyhodnocovaný na ročnej báze, aby samospráva mala prehľad o svojom napredovaní, resp. o možných rizikách neplnenia stanovených cieľov. Aktualizácie POH vykonajú osoby kompetentné v oblasti odpadového hospodárstva – zamestnanci obecného úradu. Aktualizovaný dokument bude schválený v obecnom zastupiteľstve.

Zdroje

- Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 13. novembra 2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky 2016 – 2020
- Program odpadového hospodárstva Trnavského kraja 2016 – 2020
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Kúty 2015 – 2020
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Štatistiky Obecného úradu Kúty
- Obchodný register Slovenskej republiky
- VZN č. 2/2016 o odpadoch
- VZN č. 2/2017 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- Webová stránka obce Kúty www.kuty.sk
- Živnostenský register Slovenskej republiky

Zoznam použitých skratiek

- BRO – Biologicky rozložiteľný odpad
- BRKO – Biologicky rozložiteľný komunálny odpad
- EÚ – Európska únia
- KO – Komunálny odpad
- MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
- OÚ – Obecný úrad
- OP KŽP – Operačný program Kvalita životného prostredia
- PCB – Polychlórované bifenyly
- POH – Program odpadového hospodárstva
- SO RO – Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
- SR – Slovenská republika
- VZN – Všeobecné záväzné nariadenie